

Štvrťročník Akadémie umení v Banskej Bystrici

www.aku.sk

DIVADELNÝ SEN
JANY SZENDREIOVEJ

TÁ JEHO ŠKOLA SA EŠTE
NEKONČILA

MILUJE KLASIKU, ALE AJ
SKLADBY, KTORÝM VDÝCHNE
DUŠU

> s. 5

> s. 6

> s. 12

BASS FEST 2014

V PRÍŤAŽLIVOM VYDANÍ

Akadémia umení v Banskej Bystrici sa stala dejiskom 5. ročníka Bass fest 2014, medzinárodných interpretačných kurzov v spojení s prednáškami, seminármi a odbornými stretnutiami a koncertmi.

Kurzy prebiehali v odboroch: interpretácia na kontrabase, husliach, viole, violončele, gitare, akordeóne, klavíri a perkusiách. Spojením viacerých nástrojov a zoskupení v rámci jedného kurzu sledovali organizátori zámer uplatnenia kontrabasu v komornej hudbe, orchestrálnej ako i džezovej a sólovej interpretácii. V rámci workshopov sa účastníci mali možnosť zúčastniť sólových lekcí u popredných pedagógov z vysokých škôl zo Slovenska (AU, VŠMU Bratislava), Čiech, Poľska, Nemecka, Švajčiarska, Bulharska, Anglicka, Turecka, Rakúska a i., takisto jednotlivých lekcí v každom odbore. Súčasťou lekcí v odboroch interpretácia na husliach, viole, violončele, kontrabase a klavíri bola príprava komorného repertoáru z diel Gioacchina Rossiniho (Sonata Nr.1), Franza Schuberta (Kvintet Pstruh). Zaujímavosťou o džezovej

vú interpretáciu mali taktiež možnosť zúčastniť sa jednotlivých sólových tried vo svojom odbore (husle, gitara, klavír, kontrabas) a spoločne vytvoriť zoskupenia a prezentovať ich na záverečnom koncerte.

VYSOKÁ ÚROVEŇ KONTRABASOVEJ SÚŤAŽE

Bass fest priniesol aj 4. ročník medzinárodnej kontrabasovej interpretačnej súťaže Karla Ditters von Dittersdorfa, ktorej cieľom je obohatiť, motivovať a podporiť zdravú súťaživosť medzi študentmi kon-

trabasu, ponúknuť všetkým účastníkom a poslucháčom kurzov možnosť porovnať svoje výkony s kontrabasistami z iných krajín a zástupcami iných škôl. Bola veľkým lákadlom – a tým sa naplnili očakávania organizátorov – veď na kontrabasovej súťaži sa zúčastnilo 27 súťažiacich a mala vysokú úroveň. Výkony účastníkov súťaže hodnotila odborná porota v zložení všetkých lektorov kontrabasu. Účastníci súťažili v troch rôznych kategóriách (ZUŠ, konzervatória, vysoké školy).

pokrač. na s. 2 >>

Fragment z vystúpenia kontrabasového kvarteta Bass band, ktoré sa predstavilo skladbou Fantasia „La Sonnambulla“ od Giovaniho Bottesiniho podľa rovnomennej skladby z opery V. Belliniho „La Sonnambulla“ – Námesačná. V úprave pre kontrabasový kvartet (Ján Krigovský) odznela na koncerte Slovak & Bulgarian Friendship concert v Cikkerovej sále banskobystrickej radnice. Druhý zľava je jeden z organizátorov festivalu Mgr. art. Ján Prievozník, ktorý absolvoval AU pod vedením Mgr. art. Jána Krigovského – kontrabas.

Metod Podolský v súťaži reprezentoval Akadémiu umení v Banskej Bystrici

▼

Pre aktuálny ročník bola skomponovaná povinná skladba pre kontrabas a klavír od Jevgenina Iršaia „Basso mucho“ (pre najvyššiu súťažnú kategóriu). Na súťaži sa predstavili aj dvaja reprezentanti Akadémie umení Metod Podolský a Romana Uhlíková, ktorí vo svojej kategórii skončili tesne pod stupňami víťazov. Laureáti súťaže vystúpili na záverečnom koncerte víťazov. V rámci festivalu sa, pravda, 9 koncertov, o. i. dva lektorské koncerty sólo kontrabasistov (Thomas Martin, Miloslav Jelínek, Marcela Jelínková, Miloslav Gajdoš, Burak Karagaac, Vladimír Žatko, Roman Patkoló, Petya Bagovska, Radoslav Šašina, Ján Krigovský), džezový koncert, na ktorom vystúpili lektori džezových tried Jacek Meira, Robert Ragan, Stano Palúch a Klaudio Kováč, koncert lektorov komornej hudby a ostatných zúčastnených nástrojov (Dalibor Karvay, Jozef Podhoranský, Ján Krigovský, Daniel Buranovský, Eva Cáhová, Milan Šagát). Koncertu bulharského a slovenského priateľstva sa zúčastnila aj veľvyslankyňa Bulharska v SR Margarita Ganevová.

VÝSLEDKY:

I. kat.: 1. Indi Stivin 153, 2. Tuncay Iptes 141, 3. Kalina Andrejeva 216, II. kat. A: 1. Erik Hasala 242, 2. Gizem Sozeri 234, 3. Zdeněk Pazourek 226, II. kat. B: 1. Petr Pavlíček 234, 2. Pavel Pospíšil 217, 3. Štěpán Štěpán 187, III. kat. A: 1. Yannick Adams Kroon 248, 2. Dušan Kostič 228, 3. Anna Bator 221, III. kat. B: 1. Evren Sen 255, 2. Klaudia Baca 250, 3. Jakub Stračina 236, Romana Uhlíková 217, Metod Podolský 205, III. kat. obligat.: 1. Sen 261, 2. Adams Kroon 254, 3. Baca 250 b.

PRIEVOZNÍK: „LATKU CHCEME DVÍHAŤ STÁLE VYŠŠIE“

„Ako organizátorovi mi je ťažko hodnotiť, čo všetko zaujalo, dúfam, že čo najviac. To by mali hodnotiť účastníci,“ uviedol na margo podujatia jeden z organizátorov Ján Prievozník. „Azda zaujímavosťou bol širší záber aj na iné nástroje, možnosti venovať sa sólovej, komornej hre, džezovej hre, improvizácie, štúdia orchestrálnych partov, veľmi zaujímavé boli prednášky – jedna s Fyzioterapeutom a druhá s popredným a svetovo uznávaným džezovým kontrabasistom, profesorom na Hudobnej akadémii v poľskom Wroclawe Jacekom Dedzielom - Meirom. Pokiaľ ide o plány do budúcnosti, chceme ponúknuť účastníkom kvalitný tím lektorov, svetovo uznávaných sólistov, pedagógov, komorných a orchestrálnych hráčov vo svojich

špecializáciách. Nadviazať na úspešné ročníky a skvalitniť priebeh podujatia, ponúknuť účastníkom kompletný „festivalový“ program vo forme nielen workshopov, ale i koncertov, seminárov a prednášok, odborných stretnutí a diskusií. Pripraviť účastníkov a dať im väčší priestor na sebarealizáciu vo forme vystúpení komornej hudby, sólových výstupov na svojich koncertoch v rámci festivalu. Ukázať im možnosti kreatívne sa zapájať do koncertného života, aby boli lepšie pripravení na svoje ďalšie umelecké pôsobenia v roli pedagógov, prvotriednych komorných a orchestrálnych hráčov a sólistov.“

(b, in)

foto Martin Heško

TAIPEI HOSTIL VÝKVVET CIMBALU

Veľkým úspechom sa skončil 12. kongres Svetovej cimbalovej asociácie (CWA) v taiwanskej metropole Taipej. Štvordňovej konferencie sa zúčastnilo takmer tristo hostí z Európy, Ameriky a Ázie, ktorá mala najpočetnejšie zastúpenie. Jednotlivé prednášky, ktoré boli vedené pedagógmi a umelcami, sa venovali histórii cimbalu, hráčskym technikám a vývinu rôznych nástrojov. Nechýbala ani doc. Viktória Herencsárová, ArtD. (na obr.): „Ako docentka banskobystrickej Akadémie umení a zároveň predsedníčka Svetovej cimbalovej asociácie som na kongrese reprezentovala Maďarsko i Slovensko. Počas môjho vystúpenia som predstavila možnosti hráčskej techniky na maďarskom cimbele, poukázala som na rozdielne techniky hry a ich využiteľnosť pri hre na odlišných cimbaloch rôznych krajín.“

V POPREDÍ ZÁUJMU MLÁDEŽ

Zúčastnené krajiny sa okrem prednášok predstavili aj koncertmi, počas ktorých priblížili aj svoju hudobnú históriu. Takúto možnosť dostala aj doc. Herencsárová, ktorá predviedla rôzne spôsoby hráčskych techník. Jej prednáška a koncert mali medzi účastníkmi taký veľký úspech, najmä v mladšej vekovej kategórii, že ďalší študenti prejavili záujem naučiť sa hrať takou technikou, akou vyniká ona. Aj ďalší program bol veľmi zaujímavý a náučný. Okrem iného mohli účastníci spoznať vzdelávací poriadok a literatúru klasickej hudby Taiwanu, vývin thajského cimbalu (kim), moderné skladby Hongkongu, hráčske techniky čínskeho cimbalu (yangqin), históriu a súčasnú podobu kórejského cimbalu (janggyn). Bolo to dôležité aj preto, lebo medzi zúčastnenými bol prvýkrát v histórii aj predstaviteľ

Kórejskej republiky. Keďže išlo o nového člena, predstavil kultúru kórejského cimbalu. Na koncertoch všetci získali pestrý prehľad o cimbalovej literatúre. Atmosféru koncertov vylepšoval fakt, že popri hudbe sa objavoval aj tanec, pričom to boli rôzne štýly od ľudovej hudby až po pop - rock. „Mládež dostala veľkú chuť angažovať sa do tohto druhu hudby, o čom sme sa mohli presvedčiť aj počas koncertov. Aj preto bolo v centre pozornosti moje CD, ktoré bolo pripravované špeciálne pre kongres. Na ňom odznievajú moje vlastné skladby upravované do súčasnej podoby, ktoré oslovia aj mladých ľudí. Interpretujem ich spoločne s hosťami, s ktorými sme nahrali skladby rôznych štýlov. Práve miešanie jednotlivých štýlov dodáva nahrávkam jedinečnosť, ktorá sa zväčša vymyká konvenciám,“ uviedla doc. Herencsárová.

ĎALŠÍM HOSTITEĽOM ANGLICKO

Dôležitou udalosťou kongresu bolo zasadnutie CWA. Nechýbali ani návrhy súvisiace s novými úlohami a voľba dejiska nasledujúceho kongresu v roku 2015. Voľba padla na Anglicko, ktoré reprezentuje členka vedenia CWA Sally Whyteheadová. Záverečným bodom kongresu bol už tradične spoločné hranie. Na konci galakonzertu, počas ktorého sa predstavili zástupcovia každej krajiny krátkym úryvkom, si všetci aktéri zahrli taiwanskú ľudovú pieseň.

(vh)

R.I.P. AKO HRAVO ZVLÁDNUTÝ BEH NA KRÁTKU TRAŤ

STALO SA UŽ DOBRÝM ZVYKOM, ŽE NAŠE AKADEMICKÉ DOSKY, KTORÉ ZNAMENAJÚ SVET, PONÚKU V DIVADELNOM ŠTÚDIU NA HORNEJ ULICI Z ČASU NA ČAS SLOVENSKÚ PREMIÉRU KLENTOV SVETOVEJ DRAMATICKEJ TVORBY. V ZÁVERE MINULÉHO ROKA SA TAK STALO V PRÍPADE PROJEKTU R.I.P., KTORÝ VZNIKOL PREPOJENÍM DVOCH JEDNOAKTOVIEK EUGENA O'NEILLA HUGHIE A PRED RAŇAJKAMI A JEHO TVORCOVIA HO VENOVALI PAMIATKE TOHTO AMERICKÉHO VELIKÁNA PRI PRÍLEŽITOSTI 60 ROKOV OD JEHO ÚMRTIA.

Katarína Burdová
s kyticou po predstavení

Projekt vznikol vďaka finančnej podpore Veľvyslanectva USA v Bratislave a v našťudovaní režisérky Mgr. art. Kataríny Burdovej poskytol priestor na realizáciu poslucháčom I. ročníka magisterského stupňa katedry herectva FDU Jozefovi Kubánkovi, Jane Szendreiovej a Filipovi Hajdukovi.

DVE V JEDNOM A EXCELENTNÉ TRIO
„Myslím, že to dopadlo celkom dobre,“ žiarila spokojnosťou Katarína Burdová bezprostredne po premiére a záplave gratulácii. „O' Neill je veľmi kvalitný autor, takže pokiaľ sa môžete oprieť o text a o hercov, výsledok je vlastne garantovaný.“ Nielen ako režisérke, ale aj ako prodekanke fakulty pre umenie, vedu, výskum a medzinárodné vzťahy jej pohľadili dušu výkony jednotlivých aktérov. Bez nadsádzky - uvedené trio bolo výborné a publikum ho zaslúžene ocenilo standing ovation. „Bola to vynikajúca spolupráca,“ zložila poklonu svojim zverencom aj Katarína Burdová. „Všetci potvrdili v tomto prípade svoj talent a o to je to komplikovanejšie, že išlo v podstate o dve monodrámy, prepojené do jedného celku.“

Veď Jozef musel utiahnuť 11 strán textu, k tomu Janka 5 strán a navyše veľmi ťažká pozícia Filipa ako postavy nočného recepčného, ktorý nemá takmer žiadny text. De facto teda išlo o sólo výstupy troch hercov, kde sme museli hľadať spoločné nitky, aby sme to prepojili.“ Single part, ako je známe, býva pre hercov vždy náročným sústom, takže klobúk dolu pred trojicou protagonistov hry R.I.P., ktorej premiéru si nenechali ujsť ani rektor AU doc. Mgr. art. Matúš Olša, PhD. a dekan FDU AU doc. PhDr. Ján Sládeček, PhD. Kubánek a spol. svoju úlohu zvládli, hoci v tomto prípade išlo naozaj o beh na krátku trať. Veď grant bol schválený len v októbri minulého roku s podmienkou, že musí byť zabezpečený preklad a jeho inscenácia do konca roka. O vynikajúci preklad – čo v prípade amerického slangu 20. rokov uplynulého storočia nie je práve jednoduché - sa postaral renomovaný prekladateľ a divadelný publicista Milan Zvada. Na našťudovanie zostali tvorcom hry len dva týždne!

POHLAD REŽISÉRA I PEDAGÓGA

Bolo zjavné aj pri tejto premiére, že Katarína Burdová si prácu s mladými adeptmi herectva jednoducho užíva: „Pri takomto projekte vystupujete ako režisér a zároveň ako pedagóg. Čiže ide o určitý pedagogický proces, v ktorom sa snažíte hercov posunúť ďalej a prípadne odstrániť nežiaduce návyky. Na druhej strane ako režisér prinášate svoje know – how, svoj pohľad. Je to zaujímavá práca, veľmi ma baví, lebo nielenže sledujete ako režisér svoj výsledok, ale prvoplánovo najmä posun hercov. To je v našej škole veľmi dôležité, veď nejde o mňa, ale v podstate o nich, jej poslucháčov.“ Mimochodom, Katarína Burdová učí aj v ZUŠ v Banskej Štiavnici, svojom rodisku, netají sa však tým, že v AU má dostatočný priestor na umeleckú tvorbu, čo projekt R.I.P. podčiarkol mierou vrchovatou.

(ben)

foto Vlado Bahýl

DIVADELNÝ SEN JANY SZENDREIOVEJ

JANA SZENDREIOVÁ SA AKO PANI ROWLANDOVÁ V HRE R.I.P. OD EUGENA O'NEILLA DOSLOVA VYŠANTILA A PO PREMIÉRE V DIVADELNOM ŠTÚDIU ROZDÁVALA ÚSMEVY NA VŠETKY STRANY. NAVZDORY, PREPYTUJEM, TAKMER OHOVÁRAČSKEMU PODPICHNUTIU O JEJ PROTESTNEJ HLADOVKE V INAK ORIGINÁLNOB BULLETINE THE NEOSOLIUM TIMES...

Jana Szendreiová po boku
svojich kolegov v hre R.I.P.

- Som veľmi spokojná s premiérou, - uviedla nám mladá vyznávačka Tália zahorúca do diktafónu. - Čakala som, že to napätie a nápor, ktoré s premiérou prichádzajú, budú mimoriadne, ale dokázala som sa v rámci možností uvoľniť tak, aby som mohla teraz povedať: som spokojná. Je možné, že s odstupom si poviem, že ži-šmária, toto mohlo byť aj lepšie, ale v tejto chvíli prevláda veľmi dobrý pocit.

Ste prváčkou magisterského štúdia, herectvo študujete teda štvrtý rok. Ako vieme, na pôde akadémie ste účinkovali vo viacerých predstaveniach.

- Je to tak, R.I.P. je mojou štvrtou hrou. Popritom sú, pravdaže, herecké cvičenia, dialógy, monológy.

Režisérka Katarína Burdová sa netajila chválou na adresu vás a vašich dvoch kolegov, skúsíte odprezentovať svoju spätnú väzbu?

- S radosťou. Spolupráca s pani režisérkou bola veľmi dobrá. Ona je známa svojou ústretovosťou, čo sa potvrdilo aj v tomto prípade, bez jej pomoci by sme

to akiste tak nezvládli. Nepochybne mala svoje očakávania a je možné, že som ich celkom nenaplnila, ale snažila sa mi vždy podať svoju víziu tak, aby som ju bola schopná spracovať a predviesť to, čo odo mňa očakáva.

V predposlednom ročníku štúdia sa dá predpokladať, že poslucháč má jasno v tom, kde bude profesionálne pôsobiť a akým smerom sa chce vyprofilovať. Platí to vo vašom prípade?

- V prvom rade chcem zdôrazniť, že nemám za sebou až tak veľa hereckých skúseností. Preto mi je veľmi ťažko povedať, či som komediálny typ alebo skôr tragéd, ale určite by som po škole chcela divadlo skúsiť. Mám rada aj prácu s deťmi, napokon popri štúdiu sa venujem „zuške“ a aj ma to baví, ale myslím, že to nie je to pravé orechové. Tým je pre mňa divadlo a v takom prípade sa uvidí, ktorým smerom sa typologicky môžem uberať.

Znamená to, že už spolupracujete s niektorou profesionálnou scénou, trebárs zvolenským divadlom?

- Nie. Áno, bol vyhlásený konkurz, ale to bolo v čase, kedy som nemala „bakalára“, čo ma automaticky vylúčilo z hry. No pokiaľ ho najbližšie vyhlásia, to mi verte, že si to nedám ujsť. A nebudem sa zameriavať len na Zvolen, ale na širšie okolie. Bratislava je pre mňa zatiaľ iná meta, ale v budúcnosti – prečo nie? Teraz ma skôr láka Martin, Nitra či Zvolen, dúfam, že to vyjde.

Na javisku pôsobíte s kolegami ako jednoliaty kolektív, aké je to v ročníku?

- Nazdávam sa, že sme dobrá partia. Naším ročníkovým vedúcim na bakalárskom stupni bol doc. Mgr. art. František Výrostko a jeho asistentom Mgr. art. Tomáš Mischura, teraz na magisterskom je to podľa toho, kto je v akom projekte zapojený.

(ben)

foto Vlado Bahýl

PERMANENTNOU TÚŽBOU PROFESORA LUDOVÍTA HOLOŠKU JE BYŤ ABSTRAKTNÝM MALIAROM S KONKRÉTNYM VÝCHODISKOM

TÁ JEHO ŠKOLA SA EŠTE NESKONČILA...

Zavše sa stáva, že ak je meno tvorivého človeka roky – rokúce skloňované vo všetkých pádoch nielen v umeleckej brandži, hrozba jeho sprofanovania je priam akútna. Na druhej strane stoja mená umelcov, ktorých sa akosi nevieme nabažiť a netrpezlivo čakáme na ďalšie stretnutie s nimi, ich dielom, lebo pôsobí na nás blahodárne, obohacujúco, neraz étericky, priam mysticky. Zsvätení potvrdia, že u poprednej osobnosti nášho súčasného výtvarného umenia, akademického maliara a vysokoškolského pedagóga, profesora Ľudovíta Hološku (70) prvá alternatíva vonkoncom nehrozí.

Už len taký detail. Osadenstvo Akadémie umení, kde pôsobí od roku 2001, ho dôverne pozná ako prorektora pre rozvoj, vie, že na FVU viedol sedem rokov katedru maliarstva, no on sám kladie nadovšetko - hádajte, čo - možnosť viesť ateliér klasických maliarskych disciplín... Ak sa takto vyznáva umelec, ktorý, prečo to nepovedať, dobyl svet, prenikol do prominentných galérií, dostal sa do centra pozornosti zberateľov a spoluurčoval nové trendy nášho výtvarného umenia, potom klobúk dolu, tomu sa povie pokora! No len si skočte do Jablonice, jeho rodiska pod Malými Karpatami, dajte si pivo s miestnymi štamgastami a poznáte, že skromnosť patrí do genetickej výbavy Jabloničanov tak, ako symbolika postáv Adama a Evy do erbu tejto malebnej obce.

PLYTKOSŤ PODMÝVA ÚROVEŇ ODBORNÉHO ŠKOLSTVA

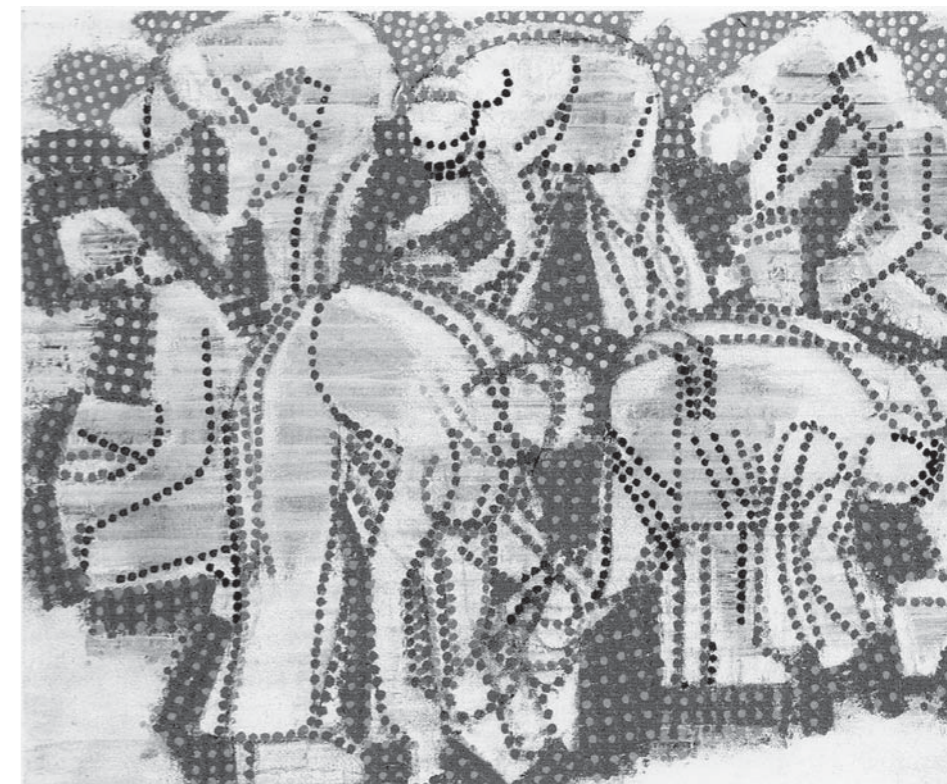
Ako to už býva, aj v prípade profesora Hološku ide odborná činnosť ruka v ruke s pedagogickou. Tá druhá vlastne vyplýva z prvej, zrástla s ňou, podotýka, že ide o spojené nádoby. A možnože to robia tie roky, veď ako interný vysokoškolský učiteľ má odkrútené rovné štyri desaťročia. „Spomínam si na jedno interview v Romboide, kde som robil profily autorov o kresbe. Vravím môjmu proťajšku, jáj, musím bežať do školy za študentami. Hoci aj pre nich by bolo užitočnejšie, keby som pri tom rozhovore zostal, lebo všetko, čo naberiem, odovzdávam v škole. Preto hovorím o zrastení oboch mojich profesijných činností,“ vysvetľuje. Nevraviac o tom, že sám kreslí a maľuje a skúsenosti z dlhoročnej profesijnej dráhy sa snaží systemizovať a odovzdávať mladým.

prof. Ľudovít Hološka, akad. mal.

A keď sme už pri mladej generácii. Aká je? Aký je jej vývoj? Podľa profesora Hološku zostávajú hlavy stále veľmi otvorené, čisté a porovnávajú jednotlivé generácie sa dá, aj napriek istým zlomom v spoločenskom dianí, nakoľko rok 1989 znamenal čosi aj v školstve, vzdelávaní, kultúre a umení. Dnešným mladým nemožno uprieť snahu po napredovaní, za svojimi predchodcami však zaostávajú v odbornej pripravenosti. „Maslo na hlave má úroveň školstva, pričom nemyslím na ekonomické problémy, ale na stav v celej spoločnosti, jej kultúru a prístup k vzdelávaniu,“ dodáva. Nuž áno, len si uvedomme, aké miesto dnes zaujímajú životné hodnoty. Alebo iné faktory. Trebárs to, že máme príliš veľa (zhruba tridsať) stredných odborných škôl umeleckého zamerania. Kedysi stačili tie v Bratislave, Kremnici a Košiciach, je tak? Nie je tajomstvom, že ich programy sú

Ľudovít Hološka
Pri zbieraní IV 1989 (olej, plátno)

nedostatočne pokryté kvalitnými pedagógmi, navyše ľudia majú sklon všetko rýchlo formalizovať a v príprave sa tieto školy boria s plytkosťou. Našťastie, ak sa už adeпти výtvarného umenia dostanú na svoju alma mater, akcelerujú. Pre profesora Hološku sú pritom paradoxne tvárnejší absolventi gymnázií, z čoho plynie pomerne prekvapujúci záver, že všeobecná príprava týchto zariadení dáva viac ako profilované stredné odborné zameranie. „Pokiaľ ide o naše podmienky, priestory a ducha školy, teda zanietenie kolegov pedagógov v jednotlivých programoch, je to v poriadku. Je dobré, že sa máme s kým porovnávať a nejde len o FU TU Košice či VŠVU Bratislava, ale aj o stáže našich študentov v zahraničí a naopak zahraničných stážistov u nás. Spolu s kolegami robíme projekty, pri ktorých naši študenti pracujú so svojimi rovesníkmi z iných škôl. Majú možnosť sa porovnať, čo je veľký vklad,“ pokračuje prof. Hološka. Uvedomuje si, že školy vo Francúzsku, Španielsku či inde vo vyspelom svete disponujú perfektnou technickou vybavenosťou, v čom im naša škola konkurovať nemôže. Jej ateliéry, a to je aj reflexia hostí, sú síce, priestorov však nemá toľko, koľko by FVU potrebovala. To je chronicky známe. Práve v čase našej debaty prišiel profesorovi Hološkovi mail od stážistky z Lyonu, v ktorom si pochvaľovala vybavenie tamojšej stolárskej, keramickej či sklárskej dielne. Nuž,

o tom môžeme zatiaľ iba snívať, tak ako pred časom o vybavení knižnice, filmotéky a vôbec vzdelanostnom servise... Dnes už, pravda, napreduje aj naša knižnica, lebo poskytovanie čo najlepších podmienok študentom v impulzoch a ceste za poznávaním je v záujme vedenia školy. Na podmienky školy tohto typu však možno nazerať z dvoch uhlov, pričom oba sa vo svete uplatňujú. Buď je to uzavretá klauzula, typ kampusu, novodobého kláštora, kde ide o maximálnu koncentráciu, alebo je to v horizonte priamo kultúrneho diania. Tunajší študent takéto dianie v Banskej Bystrici veľmi rýchlo obsiahne a získa prehľad, takže sa potom môže skoncentrovať na svoju prácu, k čomu má vytvorené dobré podmienky.

DÔLEŽITÉ JE, ČO Z OBRAZU VYŽARUJE

Len toť, koncom januára, mal Ľudovít Hološka v bratislavskom Dome umenia vernisáž výstavy „Malby. Kresby. Ilustrácie. Texty.“ Istý jeho priateľ, zaniatený esejist a hudobný skladateľ, ju okomentoval v tom zmysle, že nie je dôležité, ako je to urobené, ale čo z vnútra danej veci, kresby či obrazu, vyžaruje. Nuž, trafil kliniec po hlavičke, navyše autorovi, čo tajiť, ulahodil. Už aj v čase, keď mladík Hološka končil štúdium na VŠVU, boli dvere do sveta v našej kultúre otvorené a nebolo jednoduché hľadať si miesto v tom kvase a virvare všetkého možného. A generačné zaškatulkovanie – lebo to nás

zaujímal, kde on vidí svoje miesto – pred ním a jeho súputníkmi bolo zrejme u galandovcov a ich jednotlivých poetikách v európskom kontexte. Iný je, pravdaže, Kompánek, iný Paštéka a iný Rudavský či Laluha. No po nich, či už ide o Popoviča, Mravca, Kornúčika alebo Studeného, už nie je možné sledovať čosi ako generáciu, lež akúsi triedu. Hromadu individuálnych programov, nesúcich znaky, ktoré možno patria k istým okruhom a typom, no reprezentujú dedičstvá všetkých smerovaní 20. storočia. „Keď som teda skončil štúdiá, povedal som si, že teraz si musím spraviť svoju školu. Začal som sa zaoberať jednotlivými elementami obrazu, na prvom mieste bola, isteže, farba, potom tvar, a tak som sa takisto podotýkal rôznych tendencií 20. storočia. A dnes, dúfam, že som sa prepracoval k niečomu, čo vari možno považovať len za moje, aj keď tá moja škola sa ešte neskončila. Chcem sa dopracovať k istej jednoduchosti a čistote základných obrazových prostriedkov, ako je čiara, bod, plocha, škrvna, farba, a to v nejakej skladbe. V tomto úsilí je dôležitá otázka, za akých okolností majú tieto prostriedky silu niečo vypovedať. To je proces, ktorý ustavične skúmam. Elementarizmus, ktorý môžem nazvať aj tak, že mojou túžbou je byť abstraktným maliarom s konkrétnym východiskom,“ dodáva Ľudovít Hološka.

pokrač. na s. 8 >>

Keď je reč o tom, na čo reflektuje jeho tvorba, spomenie ostatnú výstavu, na ktorej prevažovali motívy z krajiny. Nikdy sa však nechcel venovať len jednému žánru. Pohral sa s figúrou, portrétom, autportrétom, dokonca tieto „hniezda“, ako ich nazýva, sú v jeho tvorbe rovnomerne zastúpené. Pri krajine však impulzy prichádzajú každodenne, sú takpovediac po ceste, preto sa neustále aj so študentami zúčastňuje plenérov alebo workshopov v prírode. Navyše, akademický maliar Hološka je fascinovaný históriou, jej architektonickými a výtvarnými formami, a preto sa istý čas pokúšal interpretovať napríklad ikonu, ktorá sa neraz charakterizuje ako duchovné pole vo fyzickom priestore. Ponavštevoval drevené kostolíky na východnom Slovensku a blízkom Poľsku, kde organizoval dokonca sympóziá. Časté pobyty pri Baltickom mori od roku 1975 zasa bral pre seba ako pravú úlohu – číry priestor, kde je len voda a vzduch, vyjadriť kladením farieb. Potreboval sa akurát vyrovnáť s tým, že všetko muselo byť v jednotnej farbe, v zelenej, analyzovať ju, vyskúmať jej povahu a to, čím a ako je formovaná. „To sú totiž dva rozdielne svety – vaše videnie a ako ho vyjadrite

farbami. Stále abstrahovanie, len tam ide o ekvivalenty vzťahov,“ výstižne glosuje. Nuž, nečudo, že na uvedenej výstave v Dome umenia odznelo konštatovanie, že Ľudovít Hološka je jeden z prvých maliarov analytikov na Slovensku, ktorý vstúpil na scénu nášho výtvarného umenia ako pôvodný autor a takým aj ostal. S menom Ľudovíta Hološka je spojená tiež čulá výstavnícka aktivita, a to aj v role kurátora. Prvú veľkú príležitosť dostal v roku 1990 od istého amerického Slováka, ktorému išlo o založenie súkromnej galérie. V New Yorku potom urobil výstavu súčasnej slovenskej maľby od 14 autorov, ktorá zaznamenala dve reprízy. Išlo vlastne o dvojdomú galériu, popri New Yorku v Modre, pričom v Modre usporiadal Hološka niekoľko výstav Ester Šimerovej, Ernesta Zmetáka, Rudolfa Filu, ale aj mladých autorov, keďže od roku 1988 prichádzal do denného kontaktu so študentami VŠMU. Chtiac – nechtiac mu táto činnosť akosi prischla, z času na čas ho niekto oslovil a neskôr mnohé výstavy inicioval už aj v Akadémii umení. A v Rimavskej Sobote či Lučenci sa vyskytli i také „misie“, na ktorých sa stretol s gymnazistami, aby im dal na známosť, že v Banskej Bystrici

funguje takáto škola, poskytujúca také a také možnosti. V meste pod Urpínom naposledy vystavoval svoje obrazy pred štyrmi rokmi. „Nepovažujem sa za príklad pre študentov,“ vyťahuje z rukáva ďalší dôkaz jablonickej náture. „Zastávam však názor, že ich učiteľ nemôže skrývať to, čo robí. A tak som vlastne oslávil bezmála desaťročie tunajšieho pôsobenia. Bola to až donedávna moja najrozsiahlejšia výstava, lebo aj s kresbami ju tvorilo zhruba 240 exponátov. Išlo totiž o to ukázať v plnej šírke, čomu všetkému som sa venoval a tiež predstaviť to, ako som zastúpený v jednotlivých galériách, najmä v Slovenskej národnej galérii,“ dodáva rodom írečtý Záhorák a akosi logicky na záver pripája jeden záhorácky: „Babka si kupuje topánky. Skúša, skúša, vedľa seba má už hromadu škatúl. Volá: Pán prodavač, pote sem, tyto si berem. On jej ich prichvaluje, nó, to ste si dobre vybrali, to sú pekné topánky, istotne sa vám páčia. A babka na to: Ani né, ale nemôžem ich vyzut!“ Tak, čo poviete?

(ben)

foto autor

L. Hološka: Denníky 1967–1990

OBNOVA KAŠTIELA CEZ OBČIANSKE ZDRUŽENIE

**V SÚVISLOSTI S DLHODOBÝM
PRENÁJOM RADVANSKÉHO KAŠTIELA
AKADÉMIOU UMENÍ V BANSKEJ
BYSTRICI UZRELO NEDÁVNO SVETLO
SVETA ROVNOMENNÉ OBČIANSKE
ZDRUŽENIE A PO REGISTRÁCIÍ NA
MINISTERSTVE VNÚTRA MÁME PRED
SEBOU USTANOVUJÚCU SCHÔDZU.**

Zakladatelia chcú do združenia prizvať ďalších, a to tak právnické ako aj fyzické osoby, ktoré by sa stotožnili s jeho cieľmi, teda obnovou kaštieľa, a zároveň by boli nápomocné pri hľadaní finančných zdrojov. Zakladajúcimi členmi sú štatutár – rektor Akadémie umení doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD., člen správnej rady AU Tibor Šramčík a kvestorka AU Ing. Petra Virágová. „Rokujeme s Krajským pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici, vyjas-

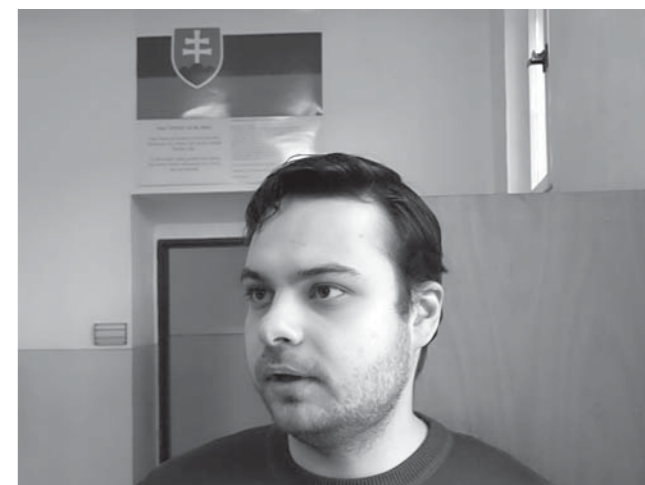
ňujeme si názory na túto problematiku. Dostali sme už od tohto úradu vyjadrenie k našej žiadosti o odobrenie renovácie objektu. Vyjadrenie je kladné, akurát si v ňom pamiatkový úrad vymedzil isté podmienky, za akých je ochotný pripustiť rekonštrukciu. Naďalej beží tiež selekcia možných finančných zdrojov,“ uviedol rektor AU Matúš Olha.

(b)

ABSOLVENT AKADÉMIE UMENÍ, HUSLOVÝ VIRTUÓZ DALIBOR KARVAY, PUTO NEPRETRHOL

NEVIE, KEDY ABSOLVOVAL, ALE VRACIA SA RÁD

O niekdajšom zázračnom dieťati (aj keď on sa vraj nikdy tak necítil a preňho bolo hrať na husle čím-si „normálnym“), vrútockom rodákovi Daliborovi Karvayovi (28), sa toho popísalo už neúrekom. Že na husliach začal hrať vo veku 3,5 roka, že svoj prvý koncert mal ako sedemročný, že získal rad ocenení a v roku 2005 vďaka sponzorskému príspevku Stredoeurópskej nadácie aj husle v hodnote vyše štyristotisíc korún z bruselskej dielne Mathiewa Devuysta, že... Áno, aj to, že je absolventom Fakulty múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Ozaj, kedy promoval?

- Nuž, ťažká otázka. Tri roky dozadu?

Nespomeniem si, – tak trochu nás šokoval huslový virtuóz.

Nápoveda hovorí, že ste absolvovali magisterské štúdium v rokoch 2007–2009.**Utkveli vám v pamäti pedagógovia?**- To je tiež ťažko povedať, lebo som mal individuálny študijný plán a už vtedy som často pôsobil vo Viedni, kde som študoval u profesora Borisa Kuschnira. Takže v Banskej Bystrici som nebol v jednom kuse, skôr ma sem zavialo na skúšky. **V súčasnosti vás s akadémiou spája pôsobenie v umeleckom združení Collegium Wartberg, ktoré tvoria práve pedagógovia fakulty.**

- Áno, odohrali sme tuším päť koncertov s Evou Cáhovou, Zuzanou Bouřovou, Jozefom Podhoranským a Janom Krigovským, ktorý ma vlastne oslovil aj v súvislosti s majstrovskými kurzami v tomto období, čo ma znovu priviedlo do AU a za katedru. S týmto telesom nás čakajú ďalšie koncerty. Inak, bol to nápad Krigovského, ktorý prejavil záujem, aby sme si konečne spolu zahrli, čo bol Kvintet pstruh od Schuberta a k tomu ďalšie veci, medzi nimi aj skladbu od pána Didiho, dekana fakulty. Výsledný efekt bol celkom dobrý, a tak chceme ďalej pokračovať – ak bude možnosť, tak aj častejšie.

Pôsobíte v takýchto telesách pre vás nebolo krokom do neznáma, napokon máte za sebou účinkovanie s viacerými orchestrami či klavírnym triom.

- Novinkou to nie je, ale hrám s novými ľuďmi. Hrozne rád hrám komornú hudbu, už aj preto, že nerád cestujem sám na koncerty. Keď je milá a príjemná spoločnosť, je to omnoho jednoduchšie. S klavírnym triom som pôsobil dlhé roky, momentálne opäť uvažujem, že by som si vo Viedni, kde žijem už štrnásť rokov, založil nejaké kvarteto. Samozrejme, popri sólovom hraní.

Netajíte sa ani tým, že vás baví pedagogická činnosť, keďže učíte hru na husliach v tunajšom konzervatóriu.

- Áno, v konzervatóriu vediem interpretačný seminár. Je to moje jediné pôsobisko, na AU neučím. Určite to však perspektívne považujem za svoju parketu, hrozne rád by som chcel učiť. V tunajšom konzervatóriu ma to naozaj baví, lenže až tak často tu nie som a pokrok u študentov vidíte skôr vtedy, keď s ním pracujete neustále. Ja sem zavítam raz – dvakrát do mesiaca, vypočujem si zopár žiakov, takže je to iné.

Napriek tomu, môže sa stať, že spod vašich rúk raz vyjde nový Dalibor Karvay, ktorý dostal dar od Boha a svoj talent zveľadil tréningovou drinou? Aj keď vraj**už necvičíte pred koncertom desať hodín ako kedysi. Ako sa vám pracuje s mladými adeptmi hry na husliach?**

- Veľmi dobre. Panuje tam žiživá atmosféra, tešia sa oni a ja tiež. Dobré na mňa vplýva aj skutočnosť, že v konzervatóriu pôsobí brat Róbert. V každom prípade ide o spestrenie, vždy, keď sem prídem, tak si to užívam. Zahrať si u mňa môže každý študent školy, počas dvojdnového seminára sa obvykle predstaví 7–8 talentov.

Na nedostatok práce sa teda rozhodne nemôžete sťažovať. Čím ešte tvorivo žijete v tomto období?

- Koncom januára som absolvoval vystúpenie na koncerte v Bruseli pri príležitosti 10. výročia vstupu Slovenska do EÚ, potom prišla Praha, kde často spolupracujem s Radkom Baborákom, ktorý je asi najlepším hornistom na svete, v marci nasledoval koncert so Slovenskou filharmóniou v Čechách, k tomu nejaké komorné veci. Takže je toho dosť a je to pestré, čo ma teší. Pýtate sa, kedy som naposledy vystupoval v Banskej Bystrici? Na jeseň minulého roka a práve so Slovenskou filharmóniou v Štátnej opere. Vo vašom meste si svojím spôsobom oddýchnem, aj keď výučba v konzervatóriu nie je jednoduchá záležitosť, je to predsa len niečo iné.

(ben)

foto Vlado Bahýl

ŠŤASTNÁ RUKA NA ÚVOD HUDOBNEJ JARI

Ak chcete zaujať pri otvorení takého podujatia, akým je aktuálne 54. Banskobystrická hudobná jar, ktorá už niekoľko desaťročí býva spravidla zárukou jedinečného umeleckého zážitku, musíte mať šťastnú ruku.

Lebo ak ju nemáte, nároční milovníci kvalitnej hudby vás, prepytujem, roznesú na kopytách...

Z DUA KVARTETO

Treba hneď povedať, že zostavovatelia programu tohto ročníka hudobnej jari pod Urpínom šťastnú ruku mali. Doslova a do písmena trafili do čierneho. Otvárací koncert v Cikkerovej sieni historickej radnice na Námestí SNP v Banskej Bystrici v podaní kvarteta z tunajšieho Konzervatória Jána Levoslava Bellu a Akadémie umení v zložení Adam Marec (gitara), Eva Cáhová (klavír), Peter Solárik (bicie) a Róbert Ragan (kontrabas) doslova ulahodil nadšenému publiku. Ponúknuté skladby Jiřího Jirmala Baden Jazz Suite, Petra Špiláka Tango bez rozlúčky pre klavír, Egona Kráka Strena for guitar, piano, doublebass and percussion v svetovej premiére či Clauda Bollinga Concerto for Guitar and Jazz Piano Trio a iné prijalo s nefalšovaným zaujatím a dlhotrvajúcim aplauzom. A tak bola namiesto otázka, aký bude ďalší osud tohto vynikajúceho telesa, ktoré má za sebou len zopár koncertov. „Musím povedať, že tento repertoár hráme už dlhšie v zložení akurát gitara a klavír,“ podujala sa na kvalifikovanú odpoveď pianistka Eva Cáhová. „Autorom

myšlienky rozšírenia je kolega Adam Marec, práve on oslovil Petra Solárika a Róberta Ragana ako renomovaných džezových hudobníkov, ktorí iste také- muto dielu môžu len pridať na kvalite a urobiť z neho autentickú hudbu v súlade so zámerom jej skladateľa. Verím, že tento projekt bude pokračovať a že naša spolupráca sa týmto koncertom neskončila. Je iste veľa skladieb, ktoré sú jednak napísané pre túto zostavu a možno ich pre ňu upraviť a, ako ste mohli počuť, aj skladieb, ktoré práve pre ňu môžu vzniknúť. Takže veľmi radi budeme premiérovať aj nové slovenské diela.“

SOLÁRIK:

„SADLI SME SI ĽUDSKY I MUZIKANTSKY“

Šťastnú ruku mali teda nielen tvorcovia hudobnej jari, ale aj autor myšlienky kvarteta. Podľa Petra Solárika si všetci ľudsky aj muzikantsky „sadli“ a takisto v prípade záujmu nevidí dôvod v spolupráci nepokračovať. Nič na tom nemení ani fakt, že kvarteto zatiaľ nenesie žiadny názov. „Sme vďační Adamovi, že po našťudovaní repertoáru pre gitaru a džezové

trio nás prizval do tohto projektu a tie ostatné veci sme dopracovali už spontánne,“ uviedol Solárik, ktorý je druhoročníkom bakalárskeho štúdia FMU AU – bicie nástroje u doc. Istvána Szabó z Debrecína. Väzieb na akadémiu má však viacero, veď hrá v jej Big bande i orchestri. Napriek tomu, že tento rodený Ľupčan popri tom ešte vyučuje hru na bicích na tunajšom konzervatóriu, a to už od roku 1997, a má aj neúrekom džezových aktivít, v pôsobení po boku Adama Marca, Evy Cáhovej a Róberta Ragana nachádza nefalšované potešenie. „Podľa môjho názoru takýto projekt jednoznačne obohacuje banskobystrickú hudobnú scénu. Presvedča nás o tom aj pozitívna odozva z tých niekoľkých vystúpení, ktoré sme absolvovali. Ľudia na to veľmi dobre reagujú. Nevieť síce o ničom konkrétnom, kde sa najbližšie objavíme, ale verím, že sa niečo naskytné,“ vyslal hudobným fajnšmekrom povzbudzujúce avízo Solárik.

(ben)

foto Vlado Bahýl

ŽATVA OCENENÍ JURAJA SARVAŠA

Od roku 1997 odovzdáva svoj kumšt poslucháčom Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici herec, scenárista, režisér, pedagóg a predstaviteľ umeleckého prednesu Juraj Sarvaš (82).

Práve v posledne uvedenej aktivite sa ako galantný hositeľ predstavil prednedávnom na 132. Poetickom večere v Dome kultúry na bratislavských Kramároch. Toto podujatie totiž pripravuje a uvádza už dlhých 23 rokov! Okrem iných hostí privítal na ňom aj poslucháčku Akadémie umení v Banskej Bystrici Natáliu Vaňovú, ktorá zarecitovala výber z Hviezdoslavovej básne Ráchel a – ako napísali lokálne noviny Hlas Nového mesta – precítenou

interpretáciou sa dotkla pozorných poslucháčov priamo v srdci. Dodajme, že Juraj Sarvaš ako žijúca legenda slovenského herectva sa vlni stal menším zberateľom ocenení. Jednak si jeho prácu všimla Matica slovenská a pri príležitosti svojho 150. výročia založenia mu venovala pamätnú medailu, jednak predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš, ktorý ho ocenil Medailou Cyrila a Metoda za rozvíjanie odkazu vierozvestcov a do

treťice sa potešil z pamätného listu Rytier dobrej knihy od Knižnice Ružinov – Druhý obvod Bratislava za mimoriadny prínos do umeleckej tvorby v oblasti divadelného a filmového herectva, scenáristiky, réžie, publicistiky, pedagogickej práce pri výchove hereckého dorastu a najmä za zásluhy o rozvoj hovoreného umeleckého slova.

(b, in)
foto autor

ZIMNÝ PRIESKUM 2013/2014

Zimný prieskum 2013/2014 v rámci januárového Dňa otvorených dverí prieskumových prác študentov na Fakulte výtvarných umení AU (malba, grafika, sochárstvo, intermédiá, digitálne médiá) zaznamenal vydarený priebeh.

Z ateliéru Socha a aplikované médiá AU FVU sa prezentovali - 2. roč.: Juraj Schikor, Dominik Britaňák, Matej Zavoďan, Vladimír Kittel, 3. roč.: Mária Pinčáková, Zdenka Jančia, Veronika Vacková, 4. roč.: Dominika Božeková, Dašika Ďurišová, Michaela Zuzelková, 5. roč.: Richard Boháč, 6. roč.: Safia J. Zenawi.

Fragment zo zimného prieskumu. Foto (in)

O UPLATNENÍ ABSOLVENTOV AKADÉMIE UMENÍ:**KONCERTNÝ GITARISTA A PEDAGÓG ADAM MAREC**

MILUJE KLASIKU, ALE AJ SKLADBY, KTORÝM VDÝCHNE DUŠU

Vo všeobecnosti vnímame gitaru ako hudobný nástroj, ktorý si z generácie na generáciu podmaňuje vari každého druhého pubertiaka. O tom niet pochýb. Nie každý z nich si však dokáže podmaniť gitaru a už len nepatrný zlomok z tejto plejády nádejných lennonovcov či santanovcov sa vypracuje na nefalšovaného koncertného virtuóza. K takému honoru vám už viac než neskrývaná snaha získať si priazeň nežného pohlavia musí dopomôcť minimálne konzervatórium a najlepšie starostlivo vyhladená alma mater.

Aj Adam Marec (33), lebo o ňom bude reč, patrí do tejto kategórie, veď taje gitarového hmatníka začal skúmať až ako pätnásťročný. Rodák z Čadce, no už tucet rokov žijúci v meste pod Urpínom - vlastne odvtedy, ako sa stáby čerstvý absolvent žilinského konzervatória zahryzol do štúdia na Fakulte múzických umení AU. O tom, že nešlo o tuctového poslucháča fakulty, svedčí skutočnosť, že v triede doc. Mgr. art. Jána Labanta, ArtD. promoval v roku 2007 s vyznamenaním a cenou rektora, aby o tri roky nato ukončil doktorát z hudobnej interpretácie pod vedením prof. Jely Špitkovej. Keď k tomu pripočítame viaceré zahraničné stáže, majstrovské kurzy i štipendia, dostaneme sa k profilu umelca, ktorý už v mladom veku predstavuje skutočnú osobnosť. Ostatne, je držiteľom cien z viacerých národných a medzinárodných gitarových súťaží, s osobitným zreteľom na trofeje za najlepšiu interpretáciu či ceny publika, ktoré sú preňho tou najlepšou satisfakciou.

PROFESIJNE „OBOJŽIVELNÍK“

Adam Marec, čo nie je nijako neobvyklé, patrí k umeleckým obojživelníkovi. Popri

koncertnej sa totiž naplno venuje aj pedagogickej činnosti. Vyučuje hru na gitare a komornú hru na FMU AU, kde pôsobí ako odborný asistent s vlastnou triedou so siedmimi študentmi a na Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici. Taktiež pracuje na súkromnej Hudobnej a umeleckej akadémii Jána Albrechta v Banskej Štiavnici. To dá zabráť, ale nesťažuje si: „Obe tieto aktivity sú v súlade. Isteže, snom každého hudobníka prioritne je koncertovať, ale mne sa v živote darí – a za to som vďačný – spájať pedagogickú činnosť s koncertnou. Inými slovami, ak cestujem do zahraničia, vždy je to spojené s tým, že spravidla viem aj majstrovské kurzy alebo ide o prednášky ohľadom techniky či interpretácie. Doma sa popri výučbe zároveň pripravujem na koncerty a vystupujem.“ S touto dvojkombináciou je spokojný. Aj keď úroveň jeho zverencov v triede nie je vyrovnaná, prognóza, že tí šikovnejší budú v budúcnosti koncertne aktívni, je podľa jeho mienky reálna. A tí menej zdatní majú zasa šancu kráčať v jeho šlapajach za katedrou, keďže sa im snaží vštepiť len osožné návyky a de fakto ich už pripravuje na pedagogickú

dráhu. Sám mal to šťastie, že mohol študovať u docenta Labanta, ktorý je dnes jeho skvelým priateľom a kolegom. Dal mu veľa, tak, ako boli na nezaplatenie študentské mobility, jednak v talianskej Parme v rámci projektu Erasmus a jednak v rámci projektu Da Vinci v Centre de Musique Baroque vo francúzskom Versailles na pracovnej stáži. Mimochodom, Ján Labant zostal jeho vzorom, tak, ako sú nimi prof. Zsapka, kolegovia Martin Krajčo z VŠMU a Miloš Slobodník z bratislavského konzervatória či bývali konškoláci Eva Soviarová a Peter Tomko z konzervatórií v Žiline, resp. Košiciach. Vôbec, slovenská gitarová škola má podľa Marca stúpajúce renomé, k čomu napomáha aj blízkosť Poľska, gitarovej veľmoci a zdroja inšpirácií, kam on sám neraz zavítal a kam teraz za informáciami posielal svojich študentov.

KLASICKÝ GITARISTA JE SÓLOVÝ HRÁČ, ALE...

Pojmy a dojmy sú zavše ošemetná vec. Aj laikovi je známy pojem koncertný majster. Môže ním byť aj gitarista? Adam Marec vysvetľuje, že príznačný je preň skôr

Mgr. art. Adam Marec, ArtD. vo svojej pracovni Konzervatória Jána Levoslava Bellu.

pojem koncertný umelec, lebo ako koncertný majster sa tituluje šéf orchestra. Prvý huslista – tiež koncertmajster. Aha! Striktne vymedzuje aj postavenie klasického a popového gitaristu: „Vo všeobecnosti je klasickým gitaristom ten, kto sa venuje vážnej hudbe. A zväčša ide o sólovú hru, čo znamená, že gitarista je schopný odohrať recitál, teda na pódiu predviesť výkon, porovnateľný s klaviristom či ktorýmkoľvek iným inštrumentalistom. Gitara má tiež obrovské uplatnenie v komornej hre, na rozdiel od pop – rockových hráčov, v podstate odkázaných na kapelu a produkujúcich teda skupinovú hranie.“ No prosím, už sme doma!

Iste nikoho neprekvapí, že okrem talentu robí hráča na gitaru výnimočným najmä cvičebná drina. Napokon, renomovaní gitaristi tvrdia, že neexistuje žiadna náhrada za cvičenie. V duchu tejto nepísanej pravdy je tréning ešte stále podstatnou súčasťou denného režimu Adama Marca. Snaží sa mu venovať maximum času, veď sám priznáva - keďže do štúdia gitary je možné sa zahryznúť už v šiestich a optimálne v 8 – 10-tich rokoch veku dieťaťa - že sa nástroju začal venovať veľmi neskoro. Až ako gymnazista, s úplne banálnym motívom hrať v niektorej z rockových kapiel, ktoré vtedy „frčali“ a každý si chcel zahrať, lebo, čo si budeme hovoriť, baby na to leteli... Vtedy nemohol ani len tušiť, že napokon zakotví ako klasický gitarista. No, div sa svete, stačilo poldruha roka na to, aby sa hráčsky „preklopil“ a za-

mieril na konzervatórium po intenzívnej príprave u tamojšieho profesora Dušana Lehotského. Aj v jeho prípade teda platí okrídlený výrok spisovateľky Mary Ann Evansovej alias George Eliota, podľa ktorého nikdy nie je neskoro na to, aby ste sa stali tým, kým sa stať chcete.

Ak do problematiky nazrieme hlbšie, z hľadiska techniky hry, tu je podľa Marca dôležitá hygiena hracieho aparátu. Laici, pozor, toto nemá nič spoločné so sanitou! V preklade to neznamena nič iné, než to, že človek musí cvičiť so železnou pravidelnosťou. Lebo alfou a omegou, ako to už býva, nie je kvantita, ale systematickosť, pravidelnosť a najmä hygiena v tom zmysle, že človek sa nesmie siliť, musí byť oddýchnutý a sústredený len na cvičenie, aby ono nevyznelo samoúčelne a napĺňalo určitý cieľ. Keď teda cvičíš, vieš, čo tým chceš dosiahnuť, prízvukuje. Tento postulát vstúpuje aj svojim študentom, lebo u tých mladších mu neuniklo, že neraz berú cvičenie na ľahkú váhu, v štýle halabala... A v takom prípade nemôže byť po efektívite ani chýru, ani slychu. Jeden z klasikov sa dal počuť výrokom, že svet má veľa gitár, mnohé znejú dobre, niektoré naozaj dobre, ale len pár dokáže zmeniť hudbu na obrazy. Ktovie, azda preto koncertuje Adam Marec na nástroji od nemeckého výrobcu gitár Daniela Starka a nedá naň dopustiť: „Pre mňa je absolútnou špičkou. Je to nástroj, ktorý je veľmi silný, má veľkú zvučnosť a farebnosť zároveň. Pretože dnes je problémom pri

klasických gitarách to, že buď má nástroj výbornú atmosféru, charakter a farbu, no chýba mu sila zvuku, alebo je to naopak. Starkova gitara sa vyznačuje práve kombináciou týchto komponentov. Preto mi je srdcu blízka.“ V jeho elitnej výbave (vlastní totiž aj menej kvalitné nástroje) okrem Starkovej, ktorej cena sa v súčasnosti pohybuje od 6 – 9 tisíc eur, nechýba replika romantickej gitary z 19. storočia od českého výrobcu Jana Tuláčka, ďalej koncertná gitara od sicílskeho majstra Giuseppeho Guagliarda a poľský výrobok Aleksandra Benedykta.

KONCERTY A OBLÚBENÁ HUDBA

Už sme načrtli, že Marec sa koncertnej činnosti pravidelne venuje ako sólový hráč, sólista s orchestrom či v rozličných komorných obsadeniach. S orchestrom Štátnej opery v Banskej Bystrici, kde je v prípade potreby takpovediac pečenný – varený, interpretoval medziiným najznámejší gitarový koncert Joaquina Rodriga Concerto de Aranjuez. Ak je gitara v orchestri ako výpomoc, čo je výnimočné, keď sú to spravidla muzikály a operety v operách - jednou z mála je Rossiniho Barbier zo Sevilly, kde, pre zaujímavosť, poplašný Figaro vykrikuje na mecénov: „Zabudol som si gitaru. Strácam zmysly!“ - tak v podstate nefunguje ako súčasť orchestra, lež obhospodaruje nejaké sólo. Adam Marec, pochopiteľne, najradšej hráva sólové gitarové skladby,

pokrač. na s. 14 >>

Adam Marec a Róbert Ragan

Adam Marec a Eva Cáhová

ale zvlášť vyzdvihuje niekdajšiu spoluprácu s gitaristami Evou Soviarovou a Petrom Tomkom, s ktorým realizoval svoj diplomový koncert so štátnym komorným orchestrom v Žiline v slovenskej premiére Koncertu pre dve gitary a orchester op. 210 Maria Castelnuovo - Tedesca. V súčasnosti si nevie vynachváliť predovšetkým spoluprácu s talianskym gitaristom Fabrizioom Ferrarom v Duo Marec - Ferraro, z ktorej uzrelo svetlo sveta cédečko a rezultovalo tiež precestovaného pol sveta, ďalej s renomovanou klaviristkou Evou Cáhovou a huslistom Andrejom Baranom. „Pokiaľ ide o kompozície, je to individuálne. Pravdaže, mám rád aj starú hudbu, teda hudbu obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu, no s obľubou uvádzam aj nové skladby, pri ktorých človek získava možnosť po prvýkrát im vdýchnuť dušu. Ide o premiérovane skladby, venované mne alebo ktoré ešte nikto nehral,“ vraví. Vôbec najpríťažlivejšia koncertná činnosť

pre sólového umelca je vystupovať so sprievodom symfonického alebo komorného orchestra, čo znamená interpretovať sólový gitarový koncert. Marec mal takto tú česť niekoľkokrát hrať Vivaldiho koncerty, koncerty z obdobia klasicizmu, čo je tvorba veľkej časti 18. a začiatku 19. storočia (ako Molina a Carulliho), takisto už uvedený Rodrigov Concierto de Aranjuez či Castelnuovo - Tedescov Koncert D dur. Lákajú ho však aj také výzvy, aká pred ním stojí v tomto období - premiéra tvorby slovenských skladateľov pre gitaru a orchester.

Na svojom konte má koncerty na Slovensku, v Čechách, Poľsku, Maďarsku, Nemecku, Španielsku, Taliansku, vo Francúzsku, Veľkej Británii, v Rusku, pričom vlani ich diapazón rozšíril o islandský Reykjavík, brazílsky štát Pernambuco a Hongkong.

A v tomto roku k nim pribudne zopár ďalších štácií. V uplynulých dňoch sa s Evou Cáhovou a našimi poprednými džezmenmi Róbertom Raganom a Petrom Solárikom predstavil doma v Cikkerovej sieni bansko-bystrickej radnice a každý, kto koncert absolvoval, potvrdí, že z času na čas aj doma možno byť prorokom... Čakajú ho zaujímavé zahraničné festivaly. S recitálom slovenskej hudby vystúpi v Kráľovskom konzervatóriu v španielskej Granade a v Conservatorio di Musica v talianskom Salerne, kde navyše povedie kurzy v rámci projektu Erasmus, s Ferrarom sa hotuje do Čiech a Talianska a predstaví sa aj ako člen porôt na viacerých medzinárodných súťažiach. Nuž, ako sa povie: má sa, chlapec, čo obracať!

(ben)

foto Vlado Bahýl

VÝSTAVA „PARALELY“ V GALÉRII V PODKROVÍ

Slávnostná vernisáž výstavy „Paralely“ sa odohrala 11. februára t. r. v Galérii v podkroví Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

VERNISÁŽ BOLA VYVRCHOLENÍM MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE FAKULTY VÝTVARNÝCH UMENÍ AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI, ATELIÉRU – SOCHA A APLIKOVANÉ MÉDIÁ POD VEDENÍM DOC. JURAJA SAPARU, AKAD. SOCH. A UNIVERZITY TOMÁŠE BATI V ZLÍNE - FAKULTY MASMEDIÁLNYCH KOMUNIKÁCIÍ, ATELIÉRU 3D DIZAJN A ATELIÉRU VIZUÁLNI KOMUNIKÁCE POD VEDENÍM MGA. VLADIMÍRA KOVAŘÍKA V RÁMCI SPOLOČNÉHO TVORIVÉHO CEZHRAŇNÉHO PROJEKTU PRIESTOR A..., KTORÝ SA USKUTOČNIL NA JESEŇ V INTERNATIONAL ART COLONY CERED V MAĎARSKU.

VIZITKA TVORBY ŠTUDENTOV DVOCH UNIVERZÍT

Výstava je reinstaláciou výstavy konanej v Uherskom Hradišti a dokumentuje tvorivé úsilie viac ako tridsiatich študentov oboch univerzít, ktorí svojou tvorbou reagovali na reálny priestor tvorený umeleckou kolóniou ako aj na ostatný verejný priestor danej lokality. Slávnostnej vernisáže sa zúčastnila oficiálna delegácia Univerzity Tomáše Bati v Zlíne pod vedením dekanke fakulty doc. MGA. Jany Janíkovéj, ArtD. a pedagógov prof. Jana Meisnera, akad. mal., MGA. Vladimíra Kovaříka a MGA. Ivana Pecháčka. Fakultu výtvarných umení AU zastupovali dekan fakulty doc. Juraj Sapara, akad. soch., prodekan pre štúdium Mgr. art. Jozef Suchoža, ArtD., a vedúca katedry sochárstva

Mgr. art. Ivana Sláviková, ArtD. Súčasťou vernisáže bola verejná prezentácia spoločného katalógu k predmetnej výstave. V galérii na Lazovnej ulici sú umelci z našej školy už ako doma. Mimochodom, ako nám prezradil vedúci galérie dr. Dušan Jarina, vlani ju navštívili viac než dve tisícky milovníkov umenia. Jej vyťaženosť je obdivuhodná, veď v pláne výstav je obsadený nielen tento rok, ale aj prvý polrok 2015! Nepochybne zostane zachovaná aj kontinuita prezentácií AU, z ktorých v pamäti návštevníkov utkveli v ostatnom období viaceré výstavy jej pedagógov.

(js)

foto (js)

NAŠI SOCHÁRI SA PREZENTOVALI V LIPSKU

Podľa jedného z autorov *Spurensicherung* - umeleckého hnutia z roku 1974 - Christiana Boltanského, ideovo ide o „stopové dôkazy“, kedy autor zbiera skutočné alebo fiktívne relikvie minulosti v reálnych kontextoch alebo fiktívnych svetov pre vlastné subjektívne skúsenosti.

Leitmotív „zaistovania stôp“ bol zasadený do prostredia bývalého východonemeckého priemyselného mesta. Jeho súčasne alternatívne zmýšľanie dodáva genu loci špecifickú kvalitu. Verejnosti prístupný štvordňový workshop a výstava z neho predstavili piatich členov Sochárskej katedry FVU Akadémie umení v Banskej Bystrici.

PÄŤ PRÍSPEVKOV DO MEDZIKULTÚRNEHO DIALÓGU

Ivana Sláviková a Eva Masaryková zvolili cestu dokumentovania site - specific performance. Sláviková zviditeľňuje vlastnú identitu na pozadí vedút Lipska (na snímke vpravo), premietaných v rýchлом slede. Krajina uteká, nebadane sa pohybujúca figúra ostáva ako svedok z iného sveta. Masaryková v krátkom videofilme odkazuje na počín videoartistu G. van der Werve, ktorý prepojil v roku 2012 vlastným fyzickým výkonom Paríž a Varšavu

v myšlienke spojenia Chopinovho hrobu a hrobu srdca skladateľa. Témou Masarykovej videa je beh po uliciach, námestiach a parkoch mesta za vzdaním pocty Bachovmu hrobu v kostole sv. Tomáša. Druhou prácou – odtláčaním stôp prostredia na biele textilné obrúsky reaguje na všadeprítomný fenomén lipského graffiti ako ľudového hlasu. Marek Galbavý aplikoval už doma zasiaty nápad vizuálneho spojenia bielej mierovej holubice a nemeckej orlice, s intenciou spoločenskej kritiky štátneho systému, nepostrádajúc ironický uhol pohľadu. Vytvoril procesuálnu inštaláciu s fotografickým záznamom z nej. Marek Ceglédy pracoval s modulom objektu kameňa, nájdeného na mieste a prenášaním – zviditeľňovaním jeho rozmerov systémom Fibonacciho postupnosti. Objekty inštaloval na pozadí záhrady hostujúcej inštitúcie (na snímke vľavo). V mikropriestore prírodného prostredia vymedzili tri rozmery priestoru. Jozef

Suchoža preniesol do pivničných priestorov Kultúrneho domu B 31 videoinštaláciu, svietenú na vodnú hladinu, pojednávajúcu o troch vekoch ženy. Návštevník sa dostáva do polohy narušiteľa, keďže pohyb vzduchu rozrušuje vodnú hladinu a mení reflexiu projekcie na stene. Krátky, ale intenzívny pobyt v Lipsku priniesol medzikultúrny dialóg, uvedomenie si myšlienkových priesečníkov a živú komunikáciu slovenského a nemeckého urbánneho prostredia. Poďakovanie za možnosť usporiadania tvorivého workshopu patrí Kultúrnemu domu B 31 v Lipsku – Barbare Lamoot a Alexandrovi Pehlemannovi. Projekt grantom podporilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

(em)

HANÁCKA MARYŠA V SLOVENSKOM BALENÍ

Alois a Vilém Mrštíkovi: Maryša / Česká klasika, která vás zaručeně neutráví – takto uvádzalo Moravské divadlo v Olomouci najnovší prírastok svojho repertoáru a, namôjveru, trafilo do čierneho!

Aktéri si vychutnávajú záverečný aplauz, režisér Matúš Olha štvrtý zľava.

Matúš Olha (vpravo) s Pavlom Janíčkom

Maryša v tomto divadle nadviazala na dramaturgickú líniu českej divadelnej klasiky. Dráma nešťastne vydatej dievčiny, ktorá zahubí svojho manžela, patrí akiste k notoricky známym - o to zaujímavejšie mal byť pohľad slovenského režiséra na túto stále dráždivú českú látku. A aj bol. Pohostinskú réžiu totiž prijal rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici Matúš Olha, ktorého inscenáciu Divé Bány

– aj keď to bolo ešte v roku 1999 - majú priaznivci olomouckého divadla ešte v živých pamäti (tiež spoluprácu s docentom Jánom Sládečkom) a ktorý len prednedávnom režíroval Tajovského Ženský zákon po špisky v spíšskonovoveskom divadle (tunajším milovníkom Tália ho následne ponúklo na scéne zvolenského DJGT). Banskobystrickú pečat' na našťudovanie hry Maryša zvýraznila skutočnosť, že o scénu

sa postaral Jaroslav Valek z tunajšej štátnej opery a o hudbu Pavol Janíček, ktorí s našou školou dlhodobo spolupracujú. Premiéru hry Maryša zažila hanácka metropola 7. marca a predstavenie si vyslúžilo dlhotrvajúci potlesk vypredaného divadla

(ben)

foto (vb)

www.moravskedivadlo.cz

NAŠI JUBILANTI

JANUÁR 2014

30 rokov –
Mgr. art. Richard Sanitra

MAREC 2014

80 rokov –
prof. PhDr. et Dr. h. c. Ján Findra, DrSc.

MÁJ 2014

60 rokov –
doc. Mgr. art. František Výrostko

50 rokov –
Lubica Trníková

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželať a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesionálnom živote.

FERMAN DIVADLA AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI

APRÍL 2014

STREDA 2. 4. 2014 O 18.30 H (VEREJNÁ GENERÁLKA) – DIVADELNÁ SÁLA AU

ALEXANDER NIKOLAJEVIČ OSTROVSKIJ: AJ MÚDRY SCHYBÍ

Komédia o šikovnosti, rodinkárstve a protekcii, ...o tom, ako sa robí kariéra. Bakalárska inscenácia poslucháčky divadelnej réžie a dramaturgie. Réžia: Jana Ovšonková. Dramaturgia: Lucia Hečková. Scéna: Dušan Krnáč. Kostýmy: Serhat Sezgin. Účinkujú: Tomáš Krištof, Marek Rozkoš, Mária Görögová, Filip Štrba, Martina Mesiariková, Jana Štafurová, Erika Petrincová, Jozef Kubánek, Kristína Medvecká – Heretiková, Adam Herich, Matej Kováčik.

ŠTVRTOK 3. 4. 2014 O 18.30 H (PREMIÉRA) – DIVADELNÁ SÁLA AU ALEXANDER NIKOLAJEVIČ OSTROVSKIJ: AJ MÚDRY SCHYBÍ

Komédia o šikovnosti, rodinkárstve a protekcii, ...o tom, ako sa robí kariéra. Bakalárska inscenácia poslucháčky divadelnej réžie a dramaturgie. Réžia: Jana Ovšonková. Dramaturgia: Lucia Hečková. Scéna: Dušan Krnáč. Kostýmy: Serhat Sezgin. Účinkujú: Tomáš Krištof, Marek Rozkoš, Mária Görögová, Filip Štrba, Martina Mesiariková, Jana Štafurová, Erika Petrincová, Jozef Kubánek, Kristína Medvecká – Heretiková, Adam Herich, Matej Kováčik.

STREDA 9. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

NINA IVANOVNA CZERKIES: FJODOR A BRATIA. BOHA NIETO, ZA KÝM PÔJDEM V NEDELU?

Réžia: Zuzana Galková, pedagogické vedenie: Matúš Olha, František Výrostko, dramaturgia: Matej Moško, scéna: Michal Lošonský (JaOnMi creatures), kostýmy: Hana Kollárová, hudba: Lukáš Rudzan, svetelný dizajn: Ján Ptačin (JaOnMi creatures), hrajú: Samuel Borsík, Miriama Gajdošová, Filip Hajduk, Mateja Ištoko- vičová, Jozef Pavol Komiňák, Jozef Kubánek, Zuzana Miklošková, Gabriela Očkajová, Matej Struhár, Jana Szendreiiová, Filip Štrba, Mário Zeumer, 90 min.

ŠTVRTOK 10. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

ROLAND SCHIMMELPFENNIG: ARABSKÁ NOC

Päť osôb, päť hraničných situácií, päť osudov...jeden byt, jedna cesta...cesta do arabskej noci, z ktorej niet návratu. Réžia: Petra Kovalčíková. Dramaturgia: Katarína Vozárová. Scénografia: Michal Bugáň. Pedagogické vedenie: Jan Vedral, Katarína Burdová.

PONDELOK 14. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

DAVID MAMET: SEXUÁLNA PERVERZITA V CHICAGU

„Dnes to už nikto nerobí normálne...” Kontroverzná, provokatívna čierna komédia o krehkosti medziludských vzťahov. Krátky exkurz do problematiky lásky a "lásky". Úprava a režijné vedenie: Zuzana Galková. Pedagogické vedenie: Karol Čičmanec. Hrajú: Marek Rozkoš, Tomáš Krištof, Natália Vaňová, Kristína Medvecká – Heretiková.

STREDA 16. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

ALEXANDER NIKOLAJEVIČ OSTROVSKIJ: AJ MÚDRY SCHYBÍ

Komédia o šikovnosti, rodinkárstve a protekcii, ...o tom, ako sa robí kariéra. Bakalárska inscenácia poslucháčky divadelnej réžie a dramaturgie. Réžia: Jana Ovšonková. Dramaturgia: Lucia Hečková. Scéna: Dušan Krnáč. Kostýmy: Serhat Sezgin. Účinkujú: Tomáš Krištof, Marek Rozkoš, Mária Görögová, Filip Štrba, Martina Mesiariková, Jana Štafurová, Erika Petrincová, Jozef Kubánek, Kristína Medvecká – Heretiková, Adam Herich, Matej Kováčik.

STREDA 23. 4. 2014 O 18.30 H (PREMIÉRA) – DIVADELNÁ SÁLA AU EUGENE LABICHE – ALPHONSO JOLLY: GRAMATIKA

Komédia – vaudeville v jednom dejstve. Pedagogické vedenie: Eva Večerová. Účinkujú: študenti 3.ročníka herectva.

ŠTVRTOK 24. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

EUGENE LABICHE – ALPHONSO JOLLY: GRAMATIKA

Komédia – vaudeville v jednom dejstve. Pedagogické vedenie: Eva Večerová. Účinkujú: študenti 3.ročníka herectva.

PIATOK 25. 4. 2014 O 19.00 H (ORGANIZOVANÉ PREDSTAVENIE) – DIVADELNÁ SÁLA AU

DIALÓGY LÁSKY

Dramatizácia úryvkov veršovaných drám od svetových aj slovenských dramatikov (A. S. Puškin, P. O. Hviezdoslav, W. Shakespeare, P. Zvon...). Pedagogické vedenie: Juraj Sarvaš. Asistentka: Barbora Špániková. Účinkujú: študenti 3. ročníka herectva.

STREDA 30. 4. 2014 O 18.30 H – DIVADELNÁ SÁLA AU

I. STODOLA: PETER A PAVOL

Komédia v troch dejstvách. Prvé uvedenie doteraz nehranej komédie slovenského klasika Ivana Stodolu odohrávajúca sa v zákulisí divadla, ktorá si okrem zámeny identít dvoch bratov berie na mušku aj maniere divadelného života. Réžia: Matúš Olha. Scéna: Štefan Hudák. Kostýmy: Helena Bezáková. Asistent réžie: Katarína Burdová / Petra Kovalčíková, Monika Tatarková. Účinkujú: Mário Zeumer, Lucia Hrašková, Michaela Domovcová, Michal Kucer, Petra Sabová, Ľudovít Košík, Petra Kriváčková, Matej Struhár, Jakub Muranský, Terézia Brodňanská, Petra Ševčíková, Marek Rozkoš, Ján Marcinek, Barbora Marcinová, Matej Kováčik, Peter Hovanec, Marek Kováč, Jan Bavala. 120 min (s prestávkou).

ZAZNAMENALI SME

STRETNIUTIE DEKANOV

V prvej polovici februára t. r. prijal dekan Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici doc. Juraj Sapara, akad. soch., dekanu Fakulty masmediálnych komunikácií Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne MgA. Janu Janíkovú, ArtD. Účelom stretnutia bolo podpísanie dlhodobej zmluvy o spolupráci oboch univerzít v oblasti vzdelávania, výmeny odborných poznatkov študentov a pedagógov, realizácie spoločných umelecko – vedeckých projektov, organizácii workshopov, výstav a seminárov. Zmluva bola uzatvorená na základe doterajších skúseností z niekoľkoročnej spolupráce v oblasti umeleckej tvorby oboch škôl. Uzatvorenie oficiálnej dohody umožní ďalší rozvoj a akceleráciu vzájomnej spolupráce i osobných vzťahov.

AKADEMICKÉ KONCERTY V CHRÁME, KNIŽNICI I NA RADNICI

Kostol Panny Márie Pomocnice Kresťanov na sídlisku Rudlová – Sásová v Banskej Bystrici bol dejiskom Trojkráľového koncertu orchestra Camerata Novisoliensis, zloženého zo študentov Akadémie umení pod vedením dirigenta Pavla Tužinského. Na koncerte zazneli tóny skladieb Haydna, Corelliho, Zeljenku, Janka Matušku, Verdiho, Schuberta, Wagnera, Prokofieva a i. Atmosféru dokreslilo nadšené auditórium, zaplnené takmer do posledného miesta, pričom koncert vyvrcholil skladbou Adeste fideles, ktorú si spolu so sólistami zanôtili všetci prítomní. Aj v hudobnom átriu tunajšej Štátnej vedeckej knižnice potešili naši umelci milovníkov hudby komorným koncertom z diel G. P. Telemanna, E. H. Griega, J. Brahmsa, C. Debussyho, R. Straussa a ďalších. Predstavili sa na ňom študenti a doktorandi FMU. Do tretice úvodný koncert 54. ročníka Banskobystrickej hudobnej jari v radničnej Cikkerovej sieni patrilo vystúpeniu kvarteta v zložení Eva Cáhová (klavír), Adam Marec (gitara), Peter Solárik (bicie) a Róbert Ragan (kontrabas). A napokon sme boli v uplynulých dňoch v priestoroch radnice svedkami koncertu FMU AU, ktorý upútal svojou ideou, keďže sólistami boli pedagógovia školy (Jela Špitková – husle, Jozef Podhoranský – violončelo, Igor Fábbera – hobo, Milan Oravec – fagot, Andrej Sontág a Petr Jurášek – trúbka) a študenti tvorili sprievodný orchester Camerata Novisoliensis. Pod

dirigentskou taktovkou Pavla Tužinského zazneli skladby Vivaldiho, Marcella, Mozarta, Čajkovského, Haydna a de Sarasateho. Organizačne sa na podujatí podieľalo Mesto Banská Bystrica a OZ Art 77.

RAD L. ŠTÚRA J. MISTRÍKOVI IN MEMORIAM

Prezident SR Ivan Gašparovič udelil začiatkom tohto roka pri príležitosti 21. výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky štátne vyznamenania, ktorými ocenil prácu viacerých osobností z rôznych sfér spoločenského života. Rad Ľudovíta Štúra II. triedy udelil in memoriam jazykovedcovi a vysokoškolskému pedagógovi prof. PhDr. Jozefovi Mistríkovi, DrSc., rodákovi zo Španej Doliny, ktorý stál pri zakladaní našej školy a v období 1997–2000 pôsobil ako pedagóg FDU AU. Hlava štátu ocenila jeho mimoriadne zásluhy o rozvoj v oblasti slovenskej jazykovedy.

ZA LADISLAVOM ČAVOJSKÝM

Vo veku nedožitých 82 rokov zomrel 9. januára t. r. v Bratislave divadelný historik, celoživotný pracovník Slovenskej akadémie vied (SAV) Ladislav Čavojský. Je autorom vyše 160 štúdií publikovaných v časopise SAV Slovenské divadlo a ďalších stoviek štúdií, článkov a recenzií. Autorsky sa podieľal na vzniku dvoch najvýznamnejších kolektívnych prác slovenskej teatrologie: Kapitoly z dejín slovenského divadla (1967) a Slovenské divadlo v 20. storočí (1999). Bol pravidelným účastníkom teatrologických konferencií na pôde Akadémie umení v Banskej Bystrici. Česť jeho pamiatke.

DOPLŇUJÚCE VOLBY

Vo februári sa uskutočnili doplnujúce voľby do Akademického senátu Akadémie umení na pokračujúci mandát člena AS AU zamestnaneckej časti Fakulty múzických umení AU na funkčné obdobie 2011–2015. Vo voľbách uspel doc. Mgr. art. Ján Zemko. Juraj Gramantík bol zasa zvolený študentskou časťou akademického senátu AU za člena Študentskej rady vysokých škôl na funkčné obdobie 2012–2014.

DIVADELNOVEDNÉ KOLOKVIUM

Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici usporiadala I. divadelnovedné kolokvium v akademickom roku 2013/14. S referátmi sa na ňom pred-

stavili Petra Babulicová, Janka Fedešová, Jana Mikuš - Hanzelová, Daniel Strana, Igor Timko, Daniel Výrostek, Juraj Bochna, Karol Čičmanec, Miroslav Daubrava, Jaroslav Daubrava, Petra Kapustová, Jaroslav Laurinčíková, Tomáš Mischura, Dana Turanská, Zuzana Galková, Dušan Bajin. Podujatie bolo určené odbornej verejnosti.

CENA MESTA DARINE TURŇOVEJ IN MEMORIAM

Cenu mesta Banská Bystrica získalo za rok 2013 osem jednotlivcov, tri kolektívy a dvaja laureáti in memoriam. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo v Cikkerovej sieni banskobystrickej Radnice. Cenu mesta, o ktorej rozhoduje mestské zastupiteľstvo, získala in memoriam za výnimočné umelecké výkony v oblasti hudby, pedagogickú činnosť a dlhoročnú reprezentáciu Banskej Bystrice zbormajsterka, dirigentka a pedagogička Darina Turňová, ktorá sa o. i. venovala pedagogickej činnosti na Akadémii umení a ktorá zomrela vlani vo veku 66 rokov.

NA ZLOMVAZ S TROMI TITULMI

Na 21. ročníku divadelného festivalu vysokých umeleckých škôl Zlomvaz v Prahe (7.–10. 5.) budú našu Akadémii umení reprezentovať tituly Arabská noc režisérky Petry Kovalčíkovej, Hriech v réžii Jany Ovšonkovej a monodráma One Man s Jozefom Komiňákom.

RADNIČNÉ TÓNY ACADEMY BIG BAND ORCHESTRA

V polovici januára t. r. pripravila banskobystrická samospráva novoročný koncert v priestoroch radnice na Námestí SNP. Na koncerte sa predstavil Academy Big Band Orchestra a jeho hostia. V podaní big bandu Akadémie umení zazneli prevažne skladby Matúša Jakabčica, renomovaného gitaristu, skladateľa a aranžéra, ktorého význam presahuje hranice Slovenska. Ďalšími hosťami koncertu boli klavirista Kladius Kováč a saxofonista Marek Pastírik. Academy Big Band Orchestra sa sformoval v roku 2010 v Akadémii umení v Banskej Bystrici a počas svojej existencie už spolupracoval s mnohými osobnosťami slovenskej hudobnej scény.

(js, b, in)

www.bigmusic.sk
BIG MUSIC
HUDOBNÉ NÁSTROJE

10% ZĽAVA
pre pedagógov a študentov
umeleckých škôl

BIG MUSIC - hudobné nástroje, Partizánska cesta 36, 974 01 Banská Bystrica, 048 415 49 61, 0903 603 574, 0918 511 101, 0949 555 285, info@bigmusic.sk, e-shop: www.bigmusic.sk

Kancelária obchodných zástupcov Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., hľadá ambiciózných spolupracovníkov

PONÚKAME:

- ✓ možnosť pracovať pre renomovanú banku
- ✓ špičkové kontinuálne vzdelávanie
- ✓ motivujúce finančné ohodnotenie
- ✓ najmodernejšiu komunikačnú a výpočtovú techniku

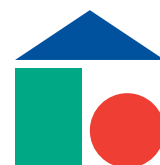
OČAKÁVAME:

- ✓ živnostenské oprávnenie
- ✓ ukončené minimálne stredné odborné vzdelanie
- ✓ schopnosť viesť obchodný rozhovor
- ✓ vysoké pracovné nasadenie a vytrvalosť
- ✓ príjemné vystupovanie, komunikatívnosť a bezúhonnosť

Kontakt:

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.,
Mgr. Jarmila Beňušková,
Tel.: 048/415 57 87, mobil: 0915 777 506,
e-mail: JBenuskova@pss.sk

ART3 – Vydáva Akadémia umení, Ulica J. Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica. Adresa redakcie: Rektorát AU, miestnosť č. 120, tel. 048 / 414 51 20, fax: 048 / 414 51 09, mobil: 0908 999 598, e-mail: ben01@centrum.sk, internet: <http://www.aku.sk>. Vychádza raz štvrtročne, nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Ján Beňuška, redakčná rada: doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD., prof. PaedDr., MgA. et Mgr. Vojtech Didi, doc. PhDr. Ján Sládeček, PhD., doc. Juraj Sapara, akad. soch., Mgr. Ján Beňuška. Grafický design a DTP spracovanie: Mgr. art. Patrik Ševčík, ARTD. Tlač: DALI – BB, s. r. o., Jilemnického 7, 974 04 Banská Bystrica.